

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920201608
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5920201608.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róbert Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u otca, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matka - T. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., J. Q. XXXX/XXX, adresa na doručovanie J., T. X, Česká republika; otec - P. N., nar. XX.X.XXXX, bytom O., J. XXX/X, o návrhu otca na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/45/2020-95 zo dňa 22. októbra 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že matka je p o v i n n á s účinnosťou od 9.9.2020 prispievať na výživu maloletej S., nar. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným v sume 105 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca; aktuálne na účet otca vedený v A. J. a.s., IBAN: SKXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

Zameškané výživné za obdobie od 9.9.2020 do 31.10.2020 v sume 43,30 eur p o v o ľ u j e matke zaplatiť v mesačných splátkach po 5 eur spolu s bežným výživným, pričom prvá splátka je splatná právoplatnosťou tohto rozsudku. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 7P/65/2014-81 zo dňa 24.9.2015 vo výroku o bežnom výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil s účinnosťou od 9.9.2020 výživné matky na maloletú S. mesačne zo sumy 70 eur na sumu 120 eur. Vychádzal z toho, že od poslednej úpravy výživného (rozsudkom z 24.9.2015) došlo ku zmene pomerov tak v odôvodnených potrebách oprávnenej (maloleťá S.), ako aj v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch povinnej (matka). U maloletého dieťaťa je nárast výdavkov na zabezpečovanie jej potrieb nepochybný; je staršia o päť rokov a momentálne navštevuje už prvý ročník strednej školy. Zmenila sa aj zároboková situácia otca - rodiča, ktorý má maloletú zverenú do osobnej starostlivosti. Nárast jeho mzdy o 215,87 eur (z 901,75 eur na 1.117,62 eur) vyhodnotil okresný súd ako „mierny“. Zdôraznil, že otec uhrádza všetky výdavky maloletej; aktuálne vrátane jednorazových výdavkov spojených s nástupom na strednú školu.

2. Vo vzťahu k matke okresný súd ustálil, že jej príjem vzrástol minimálne o 50% (z - v danom čase predpokladaného príjmu - 9.950 Kč v hrubom, na sumu 15.319 Kč v hrubom), čo odôvodňuje zvýšenie výživného. V súvislosti s ďalšou vyživovacou povinnosťou matky (k maloleťému synovi C. N., ktorý nie je synom P. N.) uviedol, že táto existovala už i v čase predchádzajúceho rozhodovania. Navyše, v porovnaní s daným obdobím došlo nielen k určeniu otcovstva k maloleťému C. (otcovstvo uznal C. C.),

ale taktiež k schváleniu dohody rodičov, v zmysle ktorej na výživu dieťaťa prispieva jeho otec výživným v sume 2.500 Kč mesačne. Teda došlo k zlepšeniu finančnej situácie matky, lebo na výdavkoch na „druhé“ dieťa sa podieľa už aj jeho otec.

3. Okresný súd hodnotil pozitívne skutočnosť, že sa obnovili (osobné) kontakty medzi matkou a maloletou S., v súvislosti s čím maloletá strávila u matky počas letných prázdnin v roku 2019 dva týždne a v roku 2020 jeden a pol mesiaca. Nemožno však zatiaľ hovoriť o pravidelnom stretávaní, preto „tieto skutočnosti nemajú významnejší vplyv v otázke zvýšenia výživného“. Obdobne okresný súd neprihliadal na to, že matka má zhoršený zdravotný stav - atopický ekzém (čo preukázala odbornou lekárskou správou), keďže nezrejmla výšku výdavkov s tým spojených. Vzhľadom na zvýšenie výživného od 9.9.2020 matke ku dňu rozhodovania okresného súdu vzniklo zameškané zvýšené výživné v sume 86,66 eur, ktorý nedoplatok jej okresný súd povolil splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že výživné bude zvýšené na sumu 100 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Poukazovala na to, že okresný súd dostatočne nezohľadnil veľmi rozdielnu majetkovú situáciu rodičov. Príjem otca je v porovnaní s jej príjmom v podstate dvojnásobný; ak by platila výživné v sume 120 eur mesačne po odpočítaní nájomného (8.000 Kč), by jej zostalo 4.800 Kč. Oproti tomu otec by - po zohľadnení namietaného výživného - mal k dispozícii cca 35.000 Kč, pričom jeho výdavky na bývanie činia len 4.520 Kč. Domnievala sa, že otec má i ďalší príjem (súkromná taxislužba).

5. Matka ďalej uviedla, že návrh otca bol podaný v dobe korona-krízy, čo prakticky znemožnilo jej účasť na pojednávaní, ktorú okolnosť vnímala ako značne znevýhodňujúcu. Zdôraznila, že stále posieľa výživné v sume 80 eur mesačne, hoci už má platiť iba 70 eur. Nespochybňovala zvýšené potreby dcéry, ale žiadala, aby súd spravodlivo prihliadol k jej pomerom a k pomerom otca.

6. Kolízny opatrovník i otec žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť, čo prezentovali aj v reakcii na svoje prvotné vyjadrenia k odvolaniu matky. Otec doplnil, že jeho výdavky na maloletú sú diametrálne vyššie ako náklady matky spojené s úhradou výživného.

7. V následnej replike matka zotrvala na dôvodoch svojho odvolania. Dodala, že otec nijako nereagoval na jej tvrdenia; osobitne na informáciu o ďalšom zdroji jeho príjmov.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je konštatované vo výroku tohto rozsudku.

9. Je nepochybné, že oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o výživnom (rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 7P/65/2014-81 z 24.9.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.10.2015) došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej S. i oboch rodičov. Nadväzne sú východiskovo naplnené zákonné predpoklady (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine; citovaný v napadnutom rozhodnutí) pre zmenu výšky vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu.

10. V danej spojitosti však neobstojí hodnotenie okresným súdom zvýšenia príjmov otca oproti predchádzajúcemu obdobiu len ako „mierne“. Ide totiž o cca štvrtinové zvýšenie zárobku, čo pri výške mzdy okolo 1.000 eur je pomerne relevantný nárast. Čisto matematicky nárast príjmu matky bol síce približne rovnaký (v niektorých mesiacoch i vyšší), ale je nutné vnímať aj samotnú nominálnu výšku mzdy. Zjednodušene povedané, iný význam má nárast príjmu o cca 200 eur pri mzde 1.000 eur, z ktorej už v predchádzajúcom období bolo možné uspokojivo uhrádzať všetky obvyklé výdavky na štandardnej úrovni a iný pri mzde 330 eur, keď veľmi komplikované bolo zabezpečovanie len skutočne základných potrieb a i to v nižšom, resp. až najnižšom štandarde.

11. Z daného pohľadu je nadväzne zřejmé, že hoci došlo percentuálne k výraznému zvýšeniu príjmu matky (až o 50%), v celkovom kontexte ide svojim spôsobom „len“ o stabilizáciu mzdy na úrovni akceptovateľného štandardu, kedy nehrozí, že nečakaný vyšší výdavok je spôsobilý viesť až k finančnému kolapsu dotknutej osoby. Uvedenú širšiu súvislosť okresný súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného dôsledne nevyhodnotil.

12. Krajský súd zároveň však dodáva, že z hľadiska rozhodovania o zmene výšky výživného je určujúcim posúdenie zmeny v príjmoch povinného rodiča (v súdnej veci matky) a majetkový status rodiča, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa (v súdnej veci otca), je viac menej subsidiárny. Inými slovami,

aj prípadný vysoko bonitný majetkový status rodiča starajúceho sa o dieťa nie je dôvodom, aby povinný rodič prispieval nižším výživným ako dovoľujú jeho príjmy a pomery. Na druhej strane je zrejmé, že majetkový status otca je výrazne vyšší než majetkový status matky; o čom svedčí i zakúpenie nového motorového vozidla otcom v sume 43.000 eur. Nadväzne je úplne prirodzené, že potreby maloletej prekračujúce mieru, ktorá je zabezpečovaná rozsahom výživného odvíjajúcim sa od výšky príspevku matky, financuje otec, čo sa v konkrétnostiach súdeného prípadu i reálne deje. Preto nebolo ani potrebné vykonávať doplňujúce šetrenia ohľadne tvrdeného ďalšieho príjmu otca.

13. Krajský súd sa nestotožnil s hodnotením okresného súdu ani v otázke nezohľadnenia stretnutí matky s maloletou. Je nesporné, že v relevantnom období maloletá S. strávila u matky jeden a pol mesiaca, počas ktorých finančné krytie všetkých jej potrieb zabezpečovala matka. Vo svojej podstate ide o (naturálne) plnenie poskytované matkou nad rozsah určeného výživného; pričom - navyše - súčasne ju zaťažovala i povinnosť platiť výživné. Predmetná okolnosť má jednoznačne vplyv na výšku vyživovacej povinnosti, resp. na rozsah jej zvýšenia.

14. Napokon krajský súd rozdielne od okresného súdu posúdil i matkine zdravotné problémy a súvisiaci finančný dopad na majetkové pomery matky. Len samotná okolnosť, že matka nepreukázala výšku výdavkov, ktoré sú spojené so zakupovaním špeciálnych kozmetických a hygienických prípravkov, nemôže podmieniť paušálne neprihliadanie na predmetné objektívne existujúce dermatologické ochorenie. Svojím spôsobom sa jedná o všeobecne známu skutočnosť, že kozmetické prípravky, resp. prípravky osobnej hygieny používané pri kožných ochoreniach sú drahšie (neraz i výrazne), ako obvyklé/bežné prípravky. Pokiaľ však matka nepreukázala a ani skutkovo konkrétne netvrdila v danej spojitosti enormnejšie finančné zaťaženie, je potrebné vychádzať len z mierne zvýšených výdavkov oproti výdavkom zdravého jedinca.

15. Po vyhodnotení všetkých rozoberaných okolností krajský súd považoval za primerané zmenám pomerov zainteresovaných osôb zvýšenie výživného matky na maloletú S. o polovicu jeho doterajšej výšky, t.j. zo 70 eur na sumu 105 eur mesačne. Je žiaduce dodať, že do úvahy by prichádzalo i o niečo miernejšie (o niekoľko eur mesačne) zvýšenie výživného, v protiklade ku ktorému záveru však stojí skutočnosť, že matka maloletej je naďalej (od 1.5.2009) poberateľkou štátnej dávky prídavku na dieťa, hoci osobnú starostlivosť o maloletú S. už dlhodobo (od 30.6.2009) vykonáva otec.

16. Výživné bolo zvýšené s účinnosťou od 9.9.2020, t.j. odo dňa podania návrhu otcom, čo korešponduje zákonnému princípu vyjadrenému v § 77 ods. 1 Zákona o rodine. V prípade maloletého dieťaťa v zmysle druhej vety označeného zákonného ustanovenia je možné i spätné zvýšenie výživného za obdobie pred podaním návrhu, pre ktorý (výnimočný) prístup však v súdnej veci neboli splnené konkrétne skutkové podmienky (neboli dané - a ani tvrdené - dôvody hodné osobitného zreteľa).

17. Zvýšením výživného od 9.9.2020 vznikol matke ku dňu rozhodovania okresného súdu (20.10.2020, t.j. výživné bolo splatné už za celý mesiac október 2020) nedoplatok na zvýšenom výživnom v sume 43,30 eur. Ide o rozdiel 25 eur medzi výškou výživného poskytovaného matkou (80 eur) a zvýšeným výživným (105 eur) za mesiac október 2020 + alikvotná časť tohto rozdielu - 18,30 eur - pripadajúca na 22 dní (9. až 30.) mesiaca september 2020. Pri určení výšky nedoplatku na zvýšenom výživnom krajský súd vychádzal z vyjadrenia matky (že platí výživné v mesačnej sume 80 eur), ktoré bolo opakované v konaní (vrátane odvolacieho štádia) prezentované a ktoré otec vôbec nerozporoval.

18. Predmetný nedoplatok (43,30 eur) povolil krajský súd matke splácať v splátkach spolu s bežným výživným v sume po 5 eur mesačne s tým, že prvá splátka je splatná právoplatnosťou tohto rozsudku. To znamená, že ak rozsudok odvolacieho súdu nadobudne právoplatnosť do 15. dňa v mesiaci, je matka povinná zaplatiť prvú splátku zameškaného výživného už v daný kalendárny mesiac. Ak dôjde k nadobudnutiu právoplatnosti tohto rozhodnutia až od 16. dňa v mesiaci vyššie, prvá splátka zameškaného výživného bude splatná až v nasledujúcom mesiaci. V prípade omeškania čo i len s jednou splátkou sa stane splatným celý (v danom okamihu aktuálny) zostatok dlhu na zvýšenom výživnom.

19. Pre úplnosť krajský súd dopĺňa, že prejednaním veci v období korona-krízy (a s tým súvisiacimi obmedzeniami aj s poukazom na zdržiavanie sa matky v Českej republike) nedošlo k ukráteniu matky na jej procesných právach. Jej vyjadrenie k súdenému prípadu bolo zohľadnené, pričom bezprostredne v spojitosti s pojednávaním okresného súdu dňa 20.10. 2020 o jeho odročenie ani nežiadala. V odvolacom štádiu konania bola vec prejednaná v štandardnom režime, vlastnom výraznej väčšine vecí starostlivosti súdu o maloleté deti.

20. Krajský súd čiastočne modifikoval výrok rozhodnutia okresného súdu aj v súvislosti s platobným miestom, keď za východiskové platobné miesto označil „k rukám otca“, t.j. všeobecnejšie vyjadrenie, že osobou oprávnenou prijímať platby výživného na maloletú S. je otec. Zároveň priamo vo výroku aktuálne uviedol i číslo konkrétneho bankového účtu, na ktorý matka výživné zasiela. Pokiaľ by bol striktno vymedzený len tento bankový účet ako jediné platobné miesto, v prípade jeho zmeny by bolo z hľadiska vykonateľnosti súdneho rozhodnutia nutné takúto zmenu „sprocesniť“; čo by predstavovalo zbytočné zaťažovanie tak účastníkov konania, ako aj súdov.

21. Samostatným výrokom odvolací súd konštatoval zmenu predošlého rozhodnutia o výživnom.

22. V zmysle § 396 ods. 1, 2 CSP krajský súd rozhodoval o trovách celého konania. Vzhľadom na § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keďže v súdnej veci nie sú dané žiadne (zákonné alebo konkrétne skutkové) podmienky na iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.